

POVESTE, ALTFEL

Suciu Andrea

Educatoare la GPP Csillagszem-Scânteuța,
Gheorgheni, județul Harghita

Metoda : „Poveste, altfel” s-a născut din dorința de a transmite valori fundamentale copiilor în cadrul grădiniței și de-asemena de a cerceta modul prin care povestea ajunge la copii de la vârste fragede. Metoda a fost implementată și experimentată în Ungaria prin programul național Gândește Sănătos (<http://gondolkodjegeszsegesen.hu/>) și a fost argumentată prin faptul că educatoarele favorizează mai mult cititul în defavoarea povestirii orale și selectarea lor reflectă mai mult actualitatea din viața copiilor (sărbători, diferite proiecte) și nu țin cont de starea emoțională actuală a copiilor din grupă. Totodată prelucrarea poveștii se întâmplă mai mult prin dramatizare , folosind mijloace precum marionete.

Metoda” Poveste, altfel” dă ocazia unei combinări sănătoase între poveste și dramatizare , încurajând cadrele didactice pentru o abordare inovativă și eficientă a poveștii .

Cum se desfășoară o activitate prin metoda Poveste, altfel?

În primul rând activitatea (joaca) are rutine la început și la sfârșit. La început împreună salutăm povestea . Salutul poate să fie o formulă fixă, precum : „Salut, Poveste” sau: „Bună, Poveste” dar se poate combina și cu mișcare , precum:” Să ne așezăm în cerc și să ne luăm de mână . Acum să ne punem în genunchi . Încet ne ridicăm și să salutăm cât mai tare povestea: Bună, Poveste sau Bună dimineața, Poveste” .

De preferință e bine să organizăm un cadru , unde educatoarea e la același nivel cu copiii, de exemplu stând pe covor , pentru că în acest fel copii își pot modifica poziția corporală în funcție de comoditate.

Povestirea se face obligatoriu oral și nu din carte, educatoarea străduindu-se mai mult să redea cuprinsul și nu textul în sine.

Urmează prima întrebare după povestire: „Vă rog să închideți ochii și să vă imaginați cine ați vrea să fiți din această poveste „. Numai cine va fi atins de mine , poate să vorbească. E foarte important aspectul acesta că numai cine „va fi dat mai tare”, adică cine va fi atins , poate să vorbească.

În continuare urmează jocurile , dramatizările, prin care prelucrăm povestea. În aceste jocuri folosim comunicarea verbală și non-verbală, prin care dezvoltăm cunoașterea de sine și a celorlalți copii. Fiecare activitate se va termina tot cu o rutină : ne luăm la revedere de la Poveste, această rutină dând un cadru povestirii și totodată asigurând copiilor o siguranță emoțională. Educatoarea face o apreciere pozitivă pe nivel de grupă, subliniind focusul

emoțional, cu care a lucrat în cadrul activității. Exemple de focus sunt: prietenia, încrederea, curajul, teama, agresiunea .

Acum am ales dintre aceste teme prietenia și o să prezint pas cu pas metoda propriu-zisă .

TEMA: Prietenia

Relațiile sociale au o importanță fundamentală încă de la vârste fragede și în fiecare etapă a vieții pun amprentă asupra dezvoltării psiho-emoționale. La copii mici aceste relații sunt bazate mai mult pe interes comun sau asemănare fizică de exemplu, însă la copii mai mari se limitează la trăsături lăuntrice. La sfârșitul vârstei preșcolare copii acceptă diferențele și pot chiar împărtăși cu ceilalți copii opinia despre relațiile lor.

Întrebări focus (pentru educatoare) : Cum caracterizez relațiile copiilor cu ceilalți în general? Cunosc simpatiile și antipatiile lor? Opiniile mele despre relațiile dintre copii sunt confirmate de rezultatul experimentelor?

Obiectivele activității: Cunoașterea trăsăturilor , aspectelor pozitive ale noastre și ale celorlalți, explorarea diferențelor și asemănarilor , colaborarea dintre copii.

Aria de dezvoltare: se poate aplica după fiecare joc

Materiale didactice: recorder audio, muzică de relaxare

Salutul poveștii: Dacă avem o formulă compusă de noi o folosim pe aceasta, dacă nu putem să folosim formula obișnuită: Salut, Poveste.

În continuare ne așezăm pe un covor, educatoarea fiind între copii

Povestea: Broasca, șoarecele și cârnatul

A fost odată, ca niciodată o broască. Într-o bună zi broasca s-a întâlnit cu șoarecele și cârnatul . Au început să discute omenește și au ajuns la concluzia că de acum încolo ei trei o să fie cei mai buni prieteni pe lume.

Pe șoarece l-au pus să măture, pe broască să facă rost de mâncare, iar pe cârnat să fie bucătar și să facă fel de fel de bunătăți. Broasca și-a făcut datoria cu brio, pentru că sarea una și deja făcea rost de mâncare îndată, șoarecele a făcut curățenie, a măturat toată ziua, a adus lemne, iar cârnatul a bucătărit. Și încă cum... a făcut mâncăruri așa de delicioase încât toți s-au lins pe bot și oricât au mâncat nu s-au săturat. Când a trecut o lună a spus cârnatul:

-Acum a sosit timpul să fie și altcineva bucătar nu numai eu, cine se oferă?

-Păi să fie broasca- a spus șoarecele.

Și așa broasca s-a apucat de făcut mâncare. S –a străduit cât a putut,dar nu a reușit să-i satisfacă pe prietenii ei, așa că după câteva zile au demis-o.

-Nu ești bună ca bucătar –îi spuneau. Broasca s-a simțit lezată dar a acceptat hotărârea lor.

-Dar atunci cine să fie?

-Acum urmează șoarecele-a spus cârnatul.

S-a apucat și șoricelul de gătit, s-a străduit și el cât a putut, dar tot nu a reușit să le facă pe plac, așa că după patru zile, l-au demis și pe el.

-Să gătești numai tu- spuneau broasca și șoarecele cârnatului.

-Dar eu deja mi-am făcut datoria. Dacă voi nu sunteți capabili să gătiți mai bine terminăm prietenia- spunea supărat cârnatul.

Broasca cumva l-a convins totuși pe cârnat să mai facă de mâncare și între timp ea se uită cum reușește să facă așa mâncare delicioasă. S-a furișat în bucătărie și l-a spionat pe cârnat.

Când apa fierbea, cârnatul s-a uitat împrerjur și când a văzut că nu e nimeni în preajmă, s-a aruncat în oală, s-a scuturat bine și în final a ieșit.

-A, acum știu secretul –gândea broasca. Când fierbe apa mă arunc în oală și supa mea va fi la fel de bună ca a cârnatului.

Și s-a oferit că de acum încolo ea va fi bucătarul, pentru că de acum și ea poate să facă de mâncare.

Zis și făcut, a pus o oală mare pe foc și a fiert-o mult și bine. Când a considerat că apa e destul de fierbinte s-a aruncat în oală și s-a opărit încât a reușit să iasă din oală, dar pielea ei s-a făcut râioasă. De atunci există broască râioasă.

Când șoarecele și cârnatul au aflat ce s-a întâmplat au râs pe seama ei și de atunci prietenia s-a destrămat: fiecare continuând viața pe cont propriu.

Prima întrebare după poveste: „Vă rog să închideți ochii, și să vă imaginați cine sau ce ați vrea să fiți din această poveste.., Poate să vorbească numai cel pe care îl ating.

Jocul nr 1: Lipicul. Acum suntem din nou preșcolari. Suntem în aceeași cameră în care a trăit broasca, șoarecele și cârnatul. Ne plimbăm foarte încet în așa fel, încât să nu ne atingem unii de ceilalți deloc. Când eu spun: „Lipici”, fiecare se lipește de cel mai apropiat copil în funcție de ce parte a corpului o să spun (de ex. genuchi, umăr, ect.) Așa lipiți se plimbă împreună până când nu se aude o altă parte a corpului. Atunci se lipesc de un alt copil apropiat, de preferință unul de care nu s-au lipit până acum.

Aria de dezvoltare: cooperare, coordonare, inițierea unor relații

Jocul nr.2 : Cine are...Ne așezăm în cerc. Ne uităm unii la alții și cercetăm trăsăturile fizice asemănătoare. Educatoarea spune enunțuri (de ex. : Am părul castaniu, Ochii mei sunt albaștri, ect) Copilul, care simte că enunțul respectiv e adevărat în cazul lui, intră în cerc. Putem să spunem și lucruri neadevărate (de ex. Am 12 ani, mi-au crescut aripi, etc)

Variante de joc: În cazul copiilor mai mari putem să facem referire și la trăsăturile de caracter, cum ar fi: M-am certat cu prietenul meu, M-am împăcat cu prietenul meu, Am dat cadou, L-am tras de păr pe prietenul meu, etc)

Aria de dezvoltare: cunoașterea de sine și a celorlalți

Jocul nr.3 : Oglindă-oglijioară . Ne grupăm câte doi și ne așezăm față în față. Unul dintre noi va fi oglinda, iar celălalt cel care se admiră în oglindă. Trebuie să ne mișcăm la fel și la unison. După 3-4 minute rolurile se schimbă.

Variante de joc: Dacă la căutarea de perechi vrem să diversificăm variantele de alegere, facem foi folorate, copiii trag și se grupează după culoare.

Jocul nr 4 : Emoțiile. Ne așezăm în cerc. Educatoarea arată copiilor trei cartonașe cu diferite stări emoționale (veselie, tristețe și nervozitate) . Prima dată clarificăm împreună ce vedem pe aceste cartonașe, iar după aceea copilul care vrea să vorbească ia cartonașul respectiv în mână și spune când a fost ultima dată vesel, nervos, trist și de ce.

Variante de joc: La copiii mari putem să discutăm și despre cauze: când a fost ultima oară când eu i-am provocat cuiva tristețe, nervi sau l-am înveselit și din ce cauză s-a întâmplat acest lucru?

Aria de dezvoltare: cunoaștere de sine și cunoașterea celorlalți copii, comunicare verbală, încredere

La revedere, Poveste: Ne așezăm în cerc, ne prindem de mâini și spunem : “La revedere, Poveste”